

Меъёр ва маллоки ташхиси " дарайн" дар дунё.

Бисмиллах валхамдулиллах, аммо баъад: ассаламу алайкум ва рохматуллохи ва барокатух. / бахши: 4.

Дар жамбандийи оёти қуръон ва суннати сахихи росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ва ақволи мухталифи асхоби росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ва оройи мазохиби мухталифи исломий ба нуктаи хоссос, мухим, қобили таважжух ва баржастайи пей бурдем ва онхам инки: манот ва меъёр ва маллоки воҳиди барои таъйини " дорул куфр" ё " дорул ислом" будани сарзамини вужуд дорад ба номи " қонун" ва " хокимият"ки ба дунболи худ итоати зер дастон ва таъйини мужозот ва подош ин зер дастонро нез ба хамрох дорад, ва ин яъни хамон мафохим ва мухтавойи чохоргонайи динки иборат буданд аз: 1. Қудрати хокимият. 2. қонун ва барнома. 3. итоат ва фармонбурдорий. 4. Мужозот ва подош.

Холо дар сарзаминики ин чохор маъни ва мухтавойи дин, мухтасси дини " ислом" аст ва тавассути муслимин рахбарий мешавад " дорул ислом" аст ва сарзамини хамки ин чохор маъни ва мухтавойи дини мухтасси " куфр" аст ва тавассути еки аз " куффори чохоргона" йи ошкор яъни: 1. Аллазина хаду .2. Вассоибин. 3. Ваннасоро.4. Валмажус.5. Валлазина ашроку (мушрикин ё ба забони имрузин секуляристхо) ва 6. Муртаддин идора мешавад "дорул куфр" аст.

Пас " қонун ва ҳукм" ва " султа ва ҳокимият" меъёр ва маллок ташхиси " дарайн" дар дунё мешаванд ва ончики ба унвони хун дар рағи ҳокимият жараён пейдо мекунад ва ба он ҳаёт медахад " қонун ва ҳукм" аст ва " қонун ва ҳукм" манот, маллок ва меъёри зер баноий жихати ташхиси " дорул ислом" аз " дорул куфр" мешавад.

-Дар ин сурат метавонем бигуем: дорул ислом, ҳок ва сарзамини астқи " қонуни асосийи" он тибқи шарияти аллоҳ бошад, ва қонуни аллоҳ ғолиб аст , ва бар асоси қонуни шарияти аллоҳ идора мешавад, ва итоат аз ин қавонин ошкор мегардад, ва тибқи ҳамин қонун ва бо пуштивонайи ҳамин қонун амр ба ҳубий ва нахий аз бадий сурат мегарад; ҳоло, ин шарияти аллоҳ ё бар асоси шўройи улил амр аст ва тамоми ғирақ ва тафосири исломий дар он даҳолат доранд ва иҷмоъи воҳиди муслимин ва жамоати воҳид ва ваҳдати исломий вужуд дорад, ё дар сурати изтирор ва ҳолати тариъ(яъни ҳолати ногаҳоний , гузаро, иттифоқий, оризий, бесобиқа, ва ғейри мунтазира) бар асоси еки аз мазохиби исломий идора мешавад ва иттиҳоди исломий вужуд дорад ва ба дунболи он ҳокими ин ҳок ва сарзамин нез мусалмон аст.

-Ва дорул куфр, жомеъайи астқи " қонуни асосийи" он бар асоси шарияти аллоҳ набошад ва қонуни шарияти аллоҳ дар умури ҳукуматий, қазоий, омузиш ва парвариш, иқтисод ва дигар жанбаҳойи зиндагийи иҷтимоийи инсонҳо кинор гузошта шуда аст.

Дар ин дорул куфр мумкин аст ек мусалмон мисли Наҷжошӣ розиаллоҳу анҳу ҳоким бошад ё еки аз " куффори чоҳоргона" ки таҷассуми заминийи тоғут ва ҳокимияти тоғут ҳастанд. Дар инҷо

ин мусалмон ё кофар будани рахбарияти жомеъа омили жихати тағйири "дор" ва сарзамин аз дорул куфр ба дорул ислом намешавад балки меъёри аслий "қонуни асосий" аст ки ин рахбар тибқи он бар мардум ҳукумат мекунад.

Пас мумкин аст дар жойи мисли Хабаша рахбари мусалмони бошад мисли Наҷжоший розиаллоху анху аммо сарзамини дорул куфр бошад, дар инжо меъёр "қонуни асосий" ҳоким бар он жомеъа аст ва замоники масалайи мусалмон будани ҳокими "дорул ислом" матраҳ мешавад ба ин далил аст ки мужрийи қавонини шариати аллох бидуни шак ек мусалмон аст ва кофари наметавонад ибтидо шурути рахбарияти дорул исломро дошта бошад ва чунон мужтахид , фақиҳ ва олими бишавад ки битавонад мужрийи қонуни шариат дар умури зиндагийи ҳукуматий ва иҷтимоийи муслимин бошад.

Дар инжо ек мусалмон мисли Наҷжоший розиаллоху анху метавонад иймони худро китмон кунад ва жихати масолихи муслимин ҳокими куффор шавад, диққат кунид; ек мўъмин жихати масолихи метавонад ҳоким бар куффор шавад ва хатто мужрийи аҳкоми куффор бар куффор шавад; ва ин комилан фарқ дорад бо инки иддаи муддаий ҳастанд ек мусалмон метавонад бар асоси аҳкоми куфрий бар муслимин ҳокимият кунад.

Ҳокимияти ек мусалмон бар асоси қавонини куффор бар куффор фарқ дорад бо ҳокимияти ек мусалмон бар асоси қавонини куффор бар муслимин . дар инжо ончи ба сурати амд ноида гирифта

мешавад " қонуни асосий" хоким бар он жомеъа аст, танхо бо қавонини исломий метавон бар муслимин хокимият кард.

Ин еки аз хамон шубхоти астқи

«الْأَيْمَةَ الْمُضِلِّينَ»^۱ و «دُعَاةُ عَلَى أَبْوَابِ جَهَنَّمَ»^۲ و «الرُّؤْيِيضَةَ»^۳ و «عُلَمَاءِ السَّوَاءِ»

дарборхойи тоғутхо қасд доранд бо он хокимияти куффор ва муртаддинро бар муслимин тўвжих кунанд, ва саъй доранд бо он куффор хоким бар жомеъаро валии амри шаръий ва вожибул итоайи муслимин маърифий кунандки итоат аз он вожиб ва нофармоний аз он харом аст хар чандки кофар ва муртад хам бошад ва қавонини еки аз " куффори чоҳоргона" ро нез бар муслимин тахмил кунанд. Ва ин уламои суъ ва сохирони дин фуруш ба хамин содагий муслиминро омода ва хатто " мажбур" ба итоат аз қавонини чанин хокими кофари мекунанд.

Нуктаи муҳиммики дар мовриди дорул куфр хамиша ба он ишора шуда ин астқи меъёри қавонин хастандқи бар он жомеъа хоким аст на сокинини он жомеъа, ва ҳукмики содир мешавад бар қавонин ва хокимияти он жомеъа аст на мардумони он жомеъа, ва ҳукми " дор" иртиботи ба сокинини он " дор" надорад, ва тамоми ақволики аз қуръон ва суннати сахих ва ақволи сахоба ва мазохиби мухталифи исломий зикр шуд хавли михвари макон ва хок мегардад на қасоники дар чанин макон ва сарзамини зиндагий мекунанд, ва ин ҳукм ҳеч иртиботи ба сокинини чанин хок ва замини надорад ва ба ин маъни

---

^۱ ابى داود (۴۲۵۲) ، والترمذى (۲۲۲۹) اِنَّمَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي الْأَيْمَةَ الْمُضِلِّينَ
^۲ مسلم ۱۸۴۷ / دُعَاةُ عَلَى أَبْوَابِ جَهَنَّمَ مَنْ أَجَابَهُمُ إِلَيْهَا قَدْ فُؤَهُ فِيهَا، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، صَفُّهُمْ لَنَا، قَالَ: نَعَمْ، قَوْمٌ مِنْ جَلْدَتِنَا، وَيَتَكَلَّمُونَ بِالسَّبْتِنَا...
^۳ ابن ماجه (۴۰۳۶)، وأحمد (۷۹۱۲) / اِنَّهَا سَتَاتِي عَلَى النَّاسِ سِنُونَ خَدَاعَةً، يُصَدِّقُ فِيهَا الْكَاذِبُ، وَيُكَدِّبُ فِيهَا الصَّادِقُ، وَيُؤْتَمَنُ فِيهَا الْخَائِنُ، وَيُخَوَّنُ فِيهَا الْأَمِينُ، وَيَنْطِقُ فِيهَا الرُّؤْيِيضَةُ. قيل: وما الرُّؤْيِيضَةُ يا رسولَ الله؟ قال: السَّفِيَةُ يَتَكَلَّمُ فِي أَمْرِ الْعَامَّةِ.

нестки агар ба сарзамин ва хоки гуфтем дорул куфр аст хатман сокинини он хам кофар бошанд, ё замоники мегуем дорул ислом, қарор нест хаммаи сокинини он хам хатман мусалмон бошанд, ва имкони он хам хастки сарзамини дорул ислом бошад аммо тамоми сокинини он кофар бошанд чун тахти хокимияти дорул ислом аст. Дар инжо муҳим нест ки сокинини дорул ислом хаммаи мусалмон бошанд ё на. Дорул куфр хам хаминтур аст. Муҳим қонуни асосий хоким бар он жомеъа аст, на афроди он жомеъа; ва ҳукм шомили сарзамин мешавад на афроди жомеъа. Набояд масоилро бо хам махлут кард, мо дар мовриди макон ва сарзамин ҳукм содир мекунем на дар мовриди сокинини он.

Мисли Макка қабли аз хижрати росулulloх саллalloху алайхи васаллам, бо вуҷуди онки росулulloх саллalloху алайхи васаллам ва соири муслимин дар он зиндагий мекарданд аммо дорул куфр буд ва Макка баъди аз хижрат то замони фатх табдил мешавад ба дорул куфрики дорул харб хам хаст чунончи имоми Молик роҳимахуллох мегуяд:

« وَكَانَتْ الدَّارُ يَوْمَئِذٍ دَارَ الْحَرْبِ لِأَنَّ أَحْكَامَ الْجَاهِلِيَّةِ كَانَتْ ظَاهِرَةً يَوْمَئِذٍ ».^۴

Дар баробар, Хайбар қабли аз фатх, бо вуҷуди пеймоннома, сарзамини куфр ва дорул куфр буд; аммо пас аз фатх бо вуҷуди онки хаммаи сокинини он кофар ва яхудий буданд жузви дорул ислом ва сарзамини ислом гардид. Ё сарзамини мисли Хинд ва аксари жохойики алъон хам кофар хастанд ва ле қаблан жузви дорул ислом буданд. Дар инжо хам муҳим нест ки сокинини дорул ислом хамма мусалмон хастанд ё мисли Мадина куффор хам дар он бошанд ё

---

^۴ مالک بن أنس، المدوّنة الكبرى، بيروت، دارالكتب العلمية، ۱۹۹۴م. ج ۲ ص ۲۲

хатто мисли хиндустон аксари сокинини он хам кофар бошанд.
Мухим қонуни жомеъа ва хокимияти жомеъа аст.

Дар инжо муҳим нест маконхойи худ мухторий нез барои куффори ахли зимма вужуд дошта бошадки ба қавонини худешон умури худро идора мекунанд, сарзамини куффор ахли зимма нез боз жузви дорул ислом ба ҳисоб меоянд, чун зер мажмуъайи хокимияти қонуни ислом ва ҳукумати исломӣ ҳастанд.

Ба ҳамин далил ҳукм додан дар мовриди хок ва сарзамини иртиботи бо сокинини он надорад ва инҳамма таъкид бар ин масала ба хотири ин аст ки набояд ижоза дод мужриёни жанги равонийи душман бо шубхот ва шак ва гумонхойики тӯлид мекунанд аз ин ҳақиқати шаръий дар ростойи авом фарибий суъистефода кунанд.

Фирқахойи чун Увфия дар миёни хавориҷ ҳастанд ки мегуянд агар раҳбари кофар шуд тамоми раъият ва мардумони тахти хокимияти у хам кофар мешаванд ё фирқахойи чун азориқа аз хавориҷ ҳастанд ки Абу Хасан ашъарий нақл мекунанд ки ин гуруҳ аз хавориҷ бар ин бовар буданд ва хиёл мекарданд ки ҳар касики дар дорул куфр^д сокин бошад у хам кофар аст. Ва ин нигаришхойи мунхарифона^е ва зидди шаръий ҳеч рабти ба мазохиби чоҳоргонаи кунунӣ ва маъруф ба ахли суннат ва мазохиби дугонаи кунунӣ маъруф ба ташайюъ надорад.

Пас ташхиси " дорул ислом" аз " дорул куфр" чи дар асри нубувват ва чи дар ҳар замони ниёзи ба таҳассуси хос ва хатто ниёз ба саводи

---

^д المقالات (١٩٤ / ١) ، الملل والنحل (١٢٦ / ١) ، الفرق بين الفرق (ص ١٠٩) / إذا كفر الإمام فقد كفرت الرعية الغائب منهم والشاهد
^ه مقالات الإسلاميين (٨٨/١) "وزعمت الأزارقة أن من أقام في دار الكفر فهو كافر، لا يسعه إلا الخروج".

хондан ва невиштани хосси надорад балки танхо ниёз ба баёни шариат ва қалб ва гуши ҳақпазири дорад:

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ (ق/۳۷)

Ба рости дар ин бедорбош ва ардурзи бузурги аст барои онки дили (огох) дошта бошад, ё бо ҳузури қалб, гуши фаро дорад.

Нигоҳ кун ва бибин " қонуни асосийи" кудом кишвар бар асоси шариати аллох бар асоси ҳар ек аз мазохиби исломий аст ва раҳбари он ҳам мусалмони аз еки аз мазохиби исломий аст пас он кишвар дорул ислом аст ва нигоҳ кун " қонуни асосийи " кудом кишвар бар асоси секуляризм ё бар асоси яҳудият ё насроният ва мажусият ва соибийгарий аст пас он кишвар ва сарзамин дорул куфр аст.

Холо мумкин аст шахси бошадки мо намедонем мусалмон аст ё нест, ба маҳзи инки аломатики нишон аз мусалмон будани у ошкор шуд масалан намоз хонд ё руза гирифт мегуем мусалмон аст чун инҳо алоими ва нишонаҳои мусалмон будан ҳастанд. Ба ҳамин тартиб дар асри нубувват ва ҳатто қарнҳо пас аз он сарзаминҳои дар масири лашкаркашӣ ва ҷиходи муслимин вужуд доштандки мӯъминин шинохти аз дорул ислом ё дорул куфр будани онҳо надоштанд, яъни мисли алъон мушаххас набудки фалон кишвар ё фалон шаҳр ё фалон русто қонуниш бар чи асоси аст ва фалон мантақа бар асоси чи қонуни идора мешавад?

Яъни дар гузашта мумкин буда сарзаминҳои буда бошандки мӯъминини мужоҳид на аз қонуниш шинохти дошта бошанд ва на аз ҳукуматиш, дар ин сурат ба маҳзи инки вориди чанин мантақайи

шуданд агар масалан садойи азонро шанидандки аломати дорул
ислом будани мантақайи буд фовран хукм ба дорул ислом будани
чанин сарзамин меоданд.

Хамчунонки агар шахсиро дидемки намоз меҳонад фовран хукм ба
мусалмон будани у медахем хар чандки дар дил ҳеч эътиқоди ба
ислом нашофта бошад ва еки аз мунофиқин ва аз душманони пинхони
муслимин бошад. Росулulloх саллаллоху алайхи васаллам
мефармояд:

« الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ »^٧.

Аҳд ва пеймоники миёни мо (мусалмонон) ва онҳо (куффор) ҳаст;
намоз аст, ва хар каси онро тарк намояд кофар мешавад.

Дар инҷо муҳим ин аст ки мо хукм ба зохир ва далоили мекунемки
бароимон қобили дарк ва истидлол бошанд. Росулulloх саллаллоху
алайхи васаллам мефармояд:

مَنْ صَلَّى صَلَاتِنَا، وَاسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا، وَأَكَلَ ذَبِيحَتَنَا، فَذَلِكَ الْمُسْلِمُ الَّذِي لَهُ ذِمَّةُ اللَّهِ وَذِمَّةُ رَسُولِهِ، فَلَا تُخْفِرُوا اللَّهَ
فِي ذِمَّتِهِ^٨

Хар каси намози моро бихонад ва ба қиблайи мо ру намояд ва
забихайи моро бихурад, мусалмон аст. Ва чанин шахсиро худо ва
росул, амон доданд. Пас хар касики дар амони худо аст хиёнат
накунид. Ва ибни Қуддома мегуяд:

وَإِذَا صَلَّى الْكَافِرُ، حُكِمَ بِإِسْلَامِهِ، سِوَاءَ كَانَ فِي دَارِ الْحَرْبِ أَوْ دَارِ الْإِسْلَامِ أَوْ صَلَّى جَمَاعَةً أَوْ فَرَادَى^٩

^٧ أخرجه الترمذي (٢٦٢١)، والنسائي (٤٦٣)، وابن ماجه (١٠٧٩)، وأحمد (٢٢٩٨٧).

^٨ بخارى ٣٩١

^٩ المغنى ٢٢/٩

Хенгомики кофар намоз хонд ба исломиш хукм мешавад чи дар дорул харб бошад ё дар дорул ислом бошад ё жамоат намоз бихонад ё фардий. Имоми Ахмад ибни Ханбал мегуяд:

إِنْ صَلَّى مُنْفَرِدًا أَوْ خَارِجَ الْمَسْجِدِ حُكْمٌ بِإِسْلَامِهِ .^{۱۰}

Агар намози мунфарида бихонад ё дар хорижи масҷид бихонад, хукм ба исломиш мешавад. Ибни Хажар Асқалоний дар фатхул борий мегуяд: инки умури мардум бар асоси зохир бар он хамл мегардад пас касики шаъоури динро ошкор намуд бар у ахломи ахлиш жорий^{۱۱} мешавад ва касики аз у зохир нагашт пас халофи он аст.

Пас аломати зохирийи мусалмон будани шахс намоз хондани мо ва ба суйи қиблайи мо ру кардан ва хурдани забихайи мост; холо дар шароити жанг ва замоники мо ба мантақайи хамла мекунем ва шинохти аз мантақа надорем танҳо азон барои мо далил бар мусалмон будани онҳо мешавад.

Пас дар замоники муслимин нисбат ба мантақайи жаҳл доштанд ошкоро анжом додани азон ва вужуди масҷид нишон аз дорул ислом будани он сарзамин буд, чун секуляристҳо ё ба забони арабий мушрикин хатто ижоза намедоданд каси чун Абу Бакр розиаллоху анху ба шевайи қуръонро бихонадки дар куча хам шанида шавад чи расид ба инки озодона азон дода шавад. Ва замоники дар жойи азон дода мешуд яъни ин сарзамин тахти хокимияти қонуни шарияти аллох ва муслимин аст. Дар "он замон" озодона азон додан аломати

---

^{۱۰} المجموع شرح المهذب، مع تكملة السبكي والمطيعي ۲۵۲/۴
^{۱۱} (فتح الباری ۱/۴۹۷) أن أمور الناس محمولة على الظاهر فمن أظهر شعائر الدين أجريت عليه احكام أهله مالم يظهر منه خلاف ذلك.

барои қудрати муслимин ва хатто аломати дорул ислом шудани сарзамини буд.^{۱۲}

Анас ибни Молик розиаллоху анху меғуяд:

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا غَزَا قَوْمًا لَمْ يُغْزِ حَتَّى يُصْبِحَ، فَإِنْ سَمِعَ أَذَانًا أَمْسَكَ، وَإِنْ لَمْ يَسْمَعْ أَذَانًا
أَغَارَ بَعْدَ مَا يُصْبِحُ، فَتَرَأْنَا خَيْرَ لَيْلٍ^{۱۳}

Харгоҳ росулulloх саллаллоху алайхи васаллам ба жанги қовми мерафт то фаро расидани субх намежангид ва нигоҳ мекард агар азони мешанид даст ниғаҳ медошт ва агар азони намешанид баъди аз субх бар онҳо шабихун мезад, ва мо шабона вориди Хайбар шудем ва шабона ба Хайбар хамла кардем.

Дар инҷо мушаххас будки дар Хайбар куффори яҳудий сокин хастанд ва шабона ба онҳо хамла шуд, ва мунтазир шудан то инки садойи азонро бишнавам мутағаллиқ ба сарзаминхойи астқи намедонем аҳолийи он мусалмон хастанд ё кофар. Ба хамин далил барои сарзаминхойи "мажхул" ки "мушаххас нест" дорул ислом хастанд ё дорул куфр барои мужоҳидиники хамла мекунанд росулulloх саллаллоху алайхи васаллам "азон" ро фарқ бейни дорул куфр ва дорул ислом қарор медихад аммо барои сарзаминхойи "мағлум чун Хайбарки "мушаххас аст" дорул куфр хастанд чанин аломати вуҷуд надорад хар чанд муслимини хам дар миёни онҳо зиндагий карда бошанд.

^{۱۲} لاستذكار)) لابن عبد البر (۳۷۱/۱). ابن-عبدالبر، يوسف بن عبدالله، الاستذكار، ج ۱، ص ۳۷۱؛ اسماعيلي، احمد بن ابراهيم، اعتقاد أئمة الحديث، ص ۷۶؛ ابن-تيمية، احمد عبدالحليم، النيات، ج ۲، ص ۷۶۰.
^{۱۳} رواه البخاري (۲۹۴۳)، ومسلم (۱۳۶۵).

Дар хамин замина имоми Ахмад рохимахуллох ва Абу Довуд ва дигарон ривоят мекунанди росулulloх саллаллоху алайхи васаллам харгоҳ лашкариро мефрестод мефармуд:

إِذَا رَأَيْتُمْ مَسْجِدًا أَوْ سَمِعْتُمْ مُؤَذِّنًا فَلَا تَقْتُلُوا أَحَدًا.^{۱۴}

Чун масҷиди мушохада кардид ё аз мунодийи (азон) ро шанидид касиро ба қатл нарасонид.

Шавкони дар шарҳи ин ҳадис мегуяд, вужуди масҷиди дар ёк ободий, ҳатто агар дар он азон гуфта нашавад, ба танхоий кифоят дар дорул ислом будани он ободийро мекунад, чироки дар ҳадис гуфта нашуда, агар масҷиди буд ва азон ҳам дар он гуфта мешуд ба он ҳамла накунад; балки вужуди масҷид, дар дорул ислом будани шахр^{۱۵} ва ахли он кифоят мекунад.

Ба хамин далил Абу Бакр розиаллоху анху дар номайики барои қабоилики дар дорул куфри муртаддин зиндагий мекарданд ва мушаххас набудки муртад шуданд ё мусалмон монданд барои фармондаҳони худ невишт: "даъват, азон аст ва чун гуфтанд даст^{۱۶} аз онҳо бардорид".

Намоз аломати мусалмон будани шахс аст ва азон ва масҷид ҳам аломати дорул ислом будани сарзаминхойики "мажхул" ҳастанд ва намедонем дорул ислом ҳастанд ё дорул куфр. Имоми Нававий ва ибни Ражаб ханбалӣ ҳам бо истинод ба ин аҳодис, маллоки ташхиси дорул ислом аз дорул куфрро барои мужоҳидиники намедонанд сарзаминики барои жангидан ба он ворид шуданд мутаъаллиқ ба

^{۱۴} مسند احمد، ج ۳، ص ۴۴۸ / سنن أبي داود كتاب الجهاد باب في دعاء المشركين ۲۳۰۹ / ابن حجر العسقلاني، الإصابة ۴/۳/۴۰۶

^{۱۵} شوکانی، محمد بن علی، نیل الاوطار، ج ۷، ص ۲۸۹.

^{۱۶} - محمد بن جریر طبری، پیشین، ص ۲۵۱

муслимин ва қонуни шариати аллох аст ё хейр, шанидани садойи
азон медонанд.

Пас бояд дар татбиқи масоил хатман манот ва илллати ҳукм ва
замон ва маконро дар назар гирифт ва гарна мумкин аст дар
қазоватхоймон дучори иштибоҳ шавем. Манот ва илллати ҳукм ва
қарор додани азон ва вужуди масҷид "жаҳл" ба мусалмон ё кофар
будан мантақайи дар хенгоми жиход ва жанги мусаллаҳона ва
василайи жихати муҳофизат аз хуни муслимин буда, ва гарна агар
мисли Хайбар мушаххас бошадки кофар ҳастанд ва жаҳли вужуд
надошта бошад ниёзӣ ба қарор додани ин алоим нест.

Бояд инро бидонемки дар он "замон" ҳар касики вориди дини ислом
мешуд ҳар чохор маъни ва мафҳуми дин (1. Қудрати ҳукуматӣ. 2
қонун ва барнома. 3. Итоат ва фармонбурдорӣ. 4. Мужозот ва
подош.) ро ба дини ислом меод ва чунончи каси намедонист фалон
сарзамин жузъи дорул ислом аст ё дорул куфр фақат кофӣ буд
бишнавадки озодона азон дода мешавад ё масҷиди вужуд дорад; инҳо
аз нишонаҳои ҳоким шудани қонуни шариати аллох дар он жомеъа
ва ҳокимияти муслимин буд. Ба ҳамин далил азон ва мавориди
ошқори инчунини ҳам ёки аз нишонаҳои ин ҳокимияти қонуни
шариати аллох ва раҳбарияти жомеъа тавассути муслимин буд ва
гоҳ уламоӣ мазохиби мухталифи исломӣ ба зикри намунаҳо ва
алоими дорул ислом ишора мекардандки "дар замони онҳо" ҳар
мақоники чанин алоими дошт дорул ислом махсуб мешуд . Ба ин

---

¹⁷ نووی، یحیی بن شرف، المنهاج شرح صحیح مسلم، ج ۴، ص ۸۴؛ ابن-رجب حنبلی، عبد الرحمن بن احمد، فتح الباری شرح صحیح البخاری، ج ۵، ص ۲۳۲.

шева мазхаби имоми Молик азон ва иқомаи ошкори ин шаъоирро аз
¹⁸аломати ин тахаққум медонанд.

Бар ин асос "дар он замон" амнияти муслимин дар ин маворид ҳам
еки аз нишонаҳои дорул ислом ба шумор мерафтқи мазхаби

¹⁹ханафий дар ин замина ба хубий ва тафсил ба он пардохта аст.

Албатта манобеъи зиёдий дигари ҳам вуҷуд дорандки бо ҳамин
мазмун матолибиро оварданд ва банди онхоро жамоварий кардамки
иншааллох дустон саъй мекунанд дар поварақи матолиб ба онҳо
²⁰ишора кунанд.

"амнияти" мовриди назари ахли фикҳ дар "он замон" ҳам яъни "
амният" дар пиёда кардани ҳар 4 маъни ва мафҳуми дин ва набояд
иддаи бо баржаста кардани "амният" дар масоили шахсий "
ноамний" дар татбиқи қонуни шариати аллоҳ ва соири маворидро
бипушонанд ва ба ин шикл аз мафҳуми "амният" ҳам дар ростии
аҳдофи секуляристҳо суъистефода кунанд.

Тамоми ин маворид "дар он замон" нишонаҳои ҳокимияти муслимин
ва ҳокимияти қонуни шариати аллоҳ ва қабзайи қудрат дар ихтиёри
муслимин ва раҳбарии мусалмон буд, бар ҳалофи аъёнки мумкин
аст дар дорул куфрҳои секуляри европо ва амрико ва австралия ва

---

¹⁸ .(الاستذكار" (١٨ / ٤) و"التمهيد/مرتب" (٦١ / ٣) كلاهما لابن عبدالبر، و"الذخيرة" للقرافي (٥٨ / ٢) و"الدرر السننية" (١٢٧ / ١٢)، و"شرح
الزرقاني" (١٤٨ / ١)، و"المنتقى" للبايجي (١٣٣ / ١)، و"التاج والإكليل" للعبدي (١ / ٤٥١)، و"الفواكه الدواني" للنفراوي (١ / ١٧١))

¹⁹ بدائع الصنائع" كاساني (٧ / ١٣٠)، "المبسوط" (١٠ / ١١٤) و"شرح السير" (٥ / ١٠٧٣))
²⁰ مثل: ابن عبد البر، يوسف، الاستذكار، تحقيق: سالم محمد عطا، محمد علي معوض، دار الكتب العلمية، بيروت، چاپ اول، ١٤٢١ق. ج ١ ص ٣٧١-
قشيري نيشابوري، مسلم، صحيح مسلم، تحقيق: محمد فؤاد عبد الباقي، ناشر: دار إحياء التراث العربي، بيروت، ج ١، ص ٢٨٨- نووي، يحيى بن شرف
(م ٦٧٦)، المنهاج شرح صحيح مسلم بن الحجاج، دار إحياء التراث العربي، بيروت، چاپ دوم، ١٣٩٢ هـ.ق. ج ٤، ص ٨٤- ابن رجب حنبلي، عبد
الرحمن بن أحمد (م ٧٩٥)، فتح الباري شرح صحيح البخاري، مكتبة الغرباء الأثرية، المدينة النبوية، چاپ اول، ١٤١٧ هـ.ق ج ٥، ص ٢٣٢- ابن
حنبل شيباني، أحمد، مسند أحمد بن حنبل، تحقيق: شعيب الأرنؤوط وعادل مرشد وديكران، مؤسسة الرسالة، چاپ اول، ١٤٢١ق. ج ٢٤، ص ٤٨٨ / در
این صورت الحافظ أبي بكر الإسماعيلي می گوید: ویرون (أي أهل السنة) الدار دار إسلام لا دار كفر - كما رأته المعتزلة! - ما دام: ١- النداء بالصلاة
والإقامة بها ظاهرين، ٢- وأهلها ممكنين منها ٣- آمنين»

یا صاحب "الدر المختار" (٣٥٦ / ٤) می گوید: «ودار الحرب تصير دار الإسلام بإجراء أحكام أهل الإسلام فيها» «كجمعة وعيد» یا صاحب "الدر
الحکام" (١ / ٣٣١) به صراحت می گوید: ودار الحرب تصير دار إسلام بإجراء أحكام أهل الإسلام فيها؛ «كإقامة الجمع والأعياد»، وإن بقي فيها كافر
أصلي. ابن عبد البر هم در "الاستذكار" می گوید: "ولا أعلم خلافاً في وجوب الأذان جملةً على أهل الأمصار؛ لأنه من العلامة الدالة المُفرقة بين دار
الإسلام ودار الكفر".

русия ва режими сехюнистий ва ..... муслимин бо сипордани "4 маъни ва мафхуми дин" ба секуляристхо ва басанда кардан ба исломи ноқис ва шахсий дар шаъоир мисли намози жумъа ва жамоат ва азон ва рафтани озодона ба хаж ва соири аъмоли шахсийки муҳолифати бо қавонини секуляристхо надошта бошад аз озодийхойи фардӣ бархурдор бошандки ин маворид нишонайи аз дорул ислом будани ин сарзаминхо нест.

Яъни чун дар дорул куфрхойи амрико ва англиз ва режими сехюнистий ва русия ва чин ва япон ва ғейрихки муслимин масжид доранд ва азон медиханд ва хатто ба хаж мераванд ва баъзи дигар аз умури шахсийро анжом медиханд пас ин сарзаминхо табдил ба дорул ислом шуданд, на ингуна нест. Агар хуб масоилро дарк накуни ба рохатӣ дар доми дорудастанӣ мунофиқин ва даъватгарон ба суйи жаханнам ва дин фурушон "варрувайбиза" гирифта мешави. Ба унвони мисол ибни Усаймин еки аз уламоӣ дарборӣ оли саъуд мегуяд: дорул ислом сарзамини астқи дар он шаъоир ислом сарфиназар аз хуккомиш ижро мешавад хатто агар марди кофари рахбарӣ онро бар ухда гирифта бошад

« حتى لو تولى عليها رجل كافر »

ва ба қонуни шариати аллох хам дастур надихад

« لم يأمر بشرائع الإسلام »

чанин сарзамини дорул ислом астқи дар он намозхо ва жумъа ва ийдхойи шаръӣ ва руза ва хаж ва чизхойи мисли ин ижро мешаванд ин сарзамини дорул ислом аст

« حتى لو كان حكامها كفارًا »

٢١ *хатто хуккоми он кофар хам бошанд.*

дар инжо ибни Усаймин наждий ошкоро бар халофи қуръон ва суннати сахих ва оройи сахоба ва оройи тамоми мазохиби исломий сухбат мекунад ва ба хамин содагий меъёри " қонуни шариати аллох" ва " мусалмон будани рахбар ва хоким" ро хазф мекунад ва чизи мегуядки дар ҳеч ек аз манобеъи исломий вужуд надорад илло дар " исломи амрикоий" ва " ташайюъи англисий".

Муқбал ибни Ходий водий дар яман незки аз мазхаби зайдий ба наждият геройиш пейдо карда буд мегуяд: дорул ислом сарзамини астқи аксарияти мардум мусалмон бошанд хар чандки хукмиш коммунист ё бедин бошад

«حتى ولو كان الحاكم إشراكياً أو كان لا دينياً»

(хар чандки шахси бедин вужуд надорад. Шахс ё тобеъи еки аз шариатхойи осмоний аст ё тобеъи еки аз мазохиби дини секуляризм. аммо ин шахс мегуяд бедин) ва дар мовриди дорул куфр хам мегуяд: дорул куфр сарзамини астқи ағлаби сокинини он кофар бошанд.

٢٢ «*وَأَمَّا دَارُ الْكُفْرِ فَهِيَ الْبِلَدُ الَّتِي غَالِبُ مَنْ يَسْكُنُهَا كُفَّارٌ*» .

---

٢١ (سلسلة "تفسير القرآن"/سورة العنكبوت الشريط رقم (١٣) الوجه (أ) الدقيقة (٠٠:٢٦:٠٠) از محمد بن صالح بن عثيمين پرسیده می شود: ما حد دار الإسلام وحد دار الكفر؟ در جواب می گوید: دار الإسلام هي التي تقام فيها شعائر الإسلام بقطع النظر عن حكامها، حتى لو تولى عليها رجل كافر وإن لم يأمر بشرائع الإسلام- فهي دار إسلام؛ يؤذن فيها، تقام فيها الصلوات، تقام فيها الجمعة، يكون فيها الأعياد الشرعية، والصوم، والحج وما أشبه ذلك؛ هذه ديار إسلام حتى لو كان حكامها كفاراً. ... فأما قول من يقول إن بلاد الكفر هي التي يحكمها المسلمون أي يكون حكامها مسلمين؛ فهذا ليس بصحيح!؛ ولو أننا طبقنا هذا القول على واقع الناس اليوم؛ فكم تكون بلاد الإسلام؟!؛ ممكن [يكون] بلد أو بلدين؛ والله أعلم. وعلى كل حال ما هذا بصحيح. فإذا كانت شعائر الإسلام تظهر في هذه البلاد؛ فإنها بلاد إسلام

٢٢ من شريط : (الأجوبة الحسان على أسئلة أهل بعدان) . https://muqbel.net/fatwa.php?fatwa_id=2209 / أما دار الإسلام فهي البلد التي غالب أهلها مسلمون ، حتى ولو كان الحاكم إشراكياً أو كان لا دينياً و البلد مسلمة فهذه تعتبر دار الإسلام ، وأما دار الحرب فهي البلد التي بينها وبين المسلمين حرب ، وأما دار الكفر فهي البلد التي غالب من يسكنها كُفَّار .

Ибни Жибрин наждий хам мегуяд: дорул ислом ба макони гуфта мешавадки муаззинон дар масожиди он азон мегуянд ва мардум^{۲۳} намоз бихонанд.

Тамоми ин даста аз наждийхойи дарборий ва дастахойи аз секулярзадахойи либирал жомеъайи ахли суннат ва шиъаёни англисий ва секулярзадахойи либирал миёни шиъаён ба ин далил аст ки меъёр ва маллоки "қонуни шарияти аллох" ва " мусалмон будани хокимики чанин қавониниро ба ижро дар меоварад" ва " ҳукумати исломий" ро хазф кунанд. Ин хам еки аз хийлахо ва сеҳрхойи ин даста аз " рувайбиза" ва ё " дуату ала абваби жаханнам" аст ки жихати ботил кардани он танҳо ниёз ба шинохт аз қуръон ва суннати сахих ва оройи сахоба ва оройи мазохиби исломийи хойрул қурун аст.

Инҳо ҳукм ва қонун ва ҳукумат кардан бар асоси қонуни шарияти аллохро хазф қарор додандки росулуллох саллаллоху алайхи васаллам қарнҳо пеш тарх ва хадафи онхоро фош карда аст ва мефармояд:

لَتَنْقُضَنَّ عُرَى الْإِسْلَامِ عُرْوَةَ عُرْوَةٍ، فَكَلَّمَا انْتَفَضَتْ عُرْوَةٌ تَشَبَثُ النَّاسُ بِالَّتِي تَلِيهَا، وَأَوَّلَهُنَّ نَقْضًا الْحُكْمُ، وَأَخْرَهُنَّ الصَّلَاةُ^{۲۴}.

Дастгирахойи ислом ек ба ек шикаста мешавад , ҳар гоҳ ек дастгира нобуд шавад мардум ба ончи наздики он аст чанг мезананд, аввали онҳо шикастани ҳукм аст (ҳукм бар асоси қонуни

---

^{۲۳} ابن-جبّرين، عبدالله، اعتقاد أهل السنة، ج ۱۳، ص ۶، باب ضوابط دارالاسلام عند أهل السنة.
^{۲۴} رواه أحمد وصححه ابن حبان والحاكم/ السيوطي، الجامع الصغير ۷۲۱۴.

шариати аллохро раҳо мекунад) ва охари онҳо намоз аст (намозро тарк мекунад).

Яъни уммул фасод, ва ришайи тамоми мафосид тарк кардани ҳукм бар асоси шариати аллох аст; ва муслимин ба екбора исломро раҳо намекунад, балки ибтидо ҳукм кардан бар асоси шариати аллохро раҳо мекунад ва тобеъи қавонин ва ҳукмҳои куфрий мешаванд ва баъад жузъий жузъий қонуни шариати аллох ва масоили исломии дигарро дар масоили фардӣ ва иҷтимоӣ раҳо мекунад то инки дар нихоят ба тарки намоз мерасанд, ва аз тарки ҳукм кардан бар асоси қонуни шариати аллох то замоники намоз тарк мешавад ҳар чи муфсида вужуд дорад ба хотари тарк кардани ҳукм бар асоси шариати аллох аст, ва ин " дуъату ала абваби жаханнам" ва " рувайбиза" хо ва " уламоӣ суъ" меҳоханд ба ин шикл ҳукм кардан бар асоси қонуни шариати аллохро ноҳида бигиранд ва заминаро дар миёни муслимин барои ҳукм кардан бар асоси қавонини куфрий тавассути " куффори шиш гона"и ошкор фароҳам кунанд.

وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ .

أَفْحَكُمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (مائده/۵۰)

Оё жуёӣ ҳукми жоҳилият ҳастанд? **Оё чи каси барои афроди мӯътақид бехтар аз ҳудо ҳукм мекунад?**

Ва бояд бидонем то замоники 1. Муслимин ба манҳажи саҳиҳи исломии худ дар таърифи дорул ислом ва дорул куфр барнагарданд 2. қонун дубора табдил нашавад ба қонуни шариати аллох 3. Ва ҳукумат мужриӣ қавонини шариати аллох нашавад 4. Ва

рахбарияти жомеъиш шароити мусалмон хоким нагардад, мушкилот ва мафосиди ворида бар муслимин хал нахохад шуд.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
(نساء/۶۵)

Аммо , на! Ба парвардигорит сўгандки онон мўъмин башумор намеоянд то туро дар ихтилофот ва даргирияхойи худ ба доварий наталабанд ва сипас маллоки дар дили худ аз доварийи ту надошта ва комилан таслими (қонуни шарияти аллох ва ҳукми аллох ва росулиш) бошанд.

Дар ибтидои жаласа еки аз бародарон арз кардки мо дар " фитна " офтодем. Дар инҷо мо бо фитна дар еки аз маъонийи мовриди назари фиқаҳо тараф нестем. Дар ин маъни хам : фитна он аст ки ҳақ ва ноҳақ бо хам махлут бошанд, мо хам акнун дар фитна қарор нагирифтаем, таърифи дорул ислом ва дорул куфр ва меъёрҳо ва маллок ташхиси ин ду, хам дар қуръон ва хам дар суннати сахих ва хам дар ороъи сахоба ва хам дар тамоми мазохиби исломий мушаххас ва еки аст, ва дар баробари инҳо мо бо суханони иддаи аз уламои дарборий ва муфтиҳойи тоғутҳо ва суханони дорудастанӣ мунофиқин ва секулярзадаҳойи либирал тарафем: сухани воҳиди аллох ва росулиш ва сахоба ва тамоми мазохиби исломий дар баробари сухани ин даста қарор гирифта ва ҳар ду сухани комилан мушаххас ва жудо аз хам хастанд. Мухим ин аст шумо кудом екиро мепазири ва дар кудом тараф истодаи?

Ман ошкоро мегуям: мо дар баробари жанги таҳожумий ва мусаллаҳонаӣ куффори секуляри жаҳонӣ ва муздурони маҳаллий

онхо жихати ишғоли сарзаминхойи исломий қарор гирифтемки ин жанги мусаллахонайи ишғолгарона бо жанги сард, нарм, равоний ва таблиғийи васиъ ва бесобиқайи

«الْأَيْمَةَ الْمُضِلِّينَ»^{۲۵} و «دُعَاةُ عَلَىٰ أَبْوَابِ جَهَنَّمَ»^{۲۶} و «الرُّؤْيِيضَةَ»^{۲۷} و «عُلَمَاءِ السَّوِّءِ»

пуштибоний мешавадки аз жанги мусаллахона хам хатарноктар аст. Чун жанги равоний ва нарм иймони муслиминро хадаф қарор медихад ва жанги мусаллахона жисми муслиминро, ва бидонемки ин ду жанги равоний ва мусаллахона муштаракан барои хокимияти қавонини еки аз мазохиби дини секуляризм дар сарзаминхойи исломий талош мекунад, ва мужриёни ин ду жанг душманони шумора еки дорул исломи мўъминин шуданд.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Вассаламу алайкум ва рохматуллохи ва барокатух.

---

^{۲۵} ابى داود (۴۲۵۲) ، والترمذي (۲۲۲۹) إِمَّا أَخَافُ عَلَىٰ أُمَّتِي الْأَيْمَةَ الْمُضِلِّينَ
^{۲۶} مسلم ۱۸۴۷ / دُعَاةُ عَلَىٰ أَبْوَابِ جَهَنَّمَ مَنْ أَجَابَهُمْ إِلَيْهَا قَذَفُوهُ فِيهَا، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، صِفْهُمْ لَنَا، قَالَ: نَعَمْ، قَوْمٌ مِنْ جَلْدَتِنَا، وَيَتَكَلَّمُونَ بِالسِّيئَاتِ،...
^{۲۷} ابن ماجه (۴۰۳۶)، وأحمد (۷۹۱۲) / إِبْهًا سَنَاتِي عَلَى النَّاسِ سِنُونَ خَدَاعَةٍ، يُصَدِّقُ فِيهَا الْكَاذِبُ، وَيُكَذِّبُ فِيهَا الصَّادِقُ، وَيُؤْتَمَنُ فِيهَا الْخَائِنُ، وَيُخَوَّنُ فِيهَا الْأَمِينُ، وَيَنْطِقُ فِيهَا الرُّؤْيِيضَةُ. قيل: وما الرُّؤْيِيضَةُ يا رسول الله؟ قال: السَّفِيهَةُ يَتَكَلَّمُ فِي أَمْرِ الْعَامَّةِ.